

СТАНОВИЩЕ

Относно дисертационен труд на тема „Развитие на специфични двигателни възможности при млади 11-13 годишни фигуристи“ за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 7. 6. Спорт, Докторска програма „Теория и методология на спортната наука“ от Татяна Димчева Йорданова – задочен докторант към катедра „Технически и ледени спортове“.

Научен ръководител: проф. Даниела Дашева, ДН

Представеният дисертационен труд е структуриран в 4 глави, ползвана литература /общо 164 източници на кирилица и латиница/ и приложения. Дисертационният труд съдържа общо 165 страници. Онагледен е с 50 таблици, 43 фигури.

Разработената тема е актуална, с практическа насоченост, а резултатите са свързани с подобряване на спортно – техническото майсторство и състезателната изява в спорт като фигурното пързаляне, където двигателните действия се извършват по необичаен начин, върху по различна среда от естествената. В тези условия се изисква и изпълнението на сложни технически елементи със стабилно пързаляне, стабилна равновесна устойчивост под музикален съпровод и съдийска оценка.

За да се осъществи ефективното представяне в състезания от всякакъв ранг, учебно – тренировъчния процес трябва да бъде насочен в овладяване на сложните елементи още в ранна детска възраст.

Ето защо избраната тема е в унисон с изискванията на съвременното фигурно пързаляне. Дисертантката извършва изследванията си с възраст на фигуристите 11 – 13 години.

В глава първа, на базата на публикациите на редица специалисти, дисертантката разглежда в исторически аспект основните тенденции в

развитието на състезателните програми, извършва анализ на въртенията при различните скокове, взаимодействието на кърката с леда, анализира особеностите на специфичните двигателни качества, извършва възрастова характеристика, анализира равновесната устойчивост и т. н. В следствие на проучването и поставената цел дисертантката изгражда работна хипотеза.

Глава втора

Ясно формулирана цел.

Определени са 6 задачи, за подпомагане на поставената цел.

Изследвани са 51 фигуристките на възраст от 11 до 13 години.

За решаване на поставените задачи са ползвани основни изследователски методи и апаратурни комплектации. За период от три месеца е проведен спортно – педагогически експеримент с 38 състезателки – КГ – 19 и ЕГ – 19 . Получените резултати са обработени чрез вариационният анализ, корелационният, факторният и сравнителният анализ. Организацията на изследването преминава в три етапа.

Глава трета

Анализът на сумарните стойности на техническите елементи по групи като скоковите елементи, пируетите и поредицата от скокове, извършени на базата на вариационният анализ е обхванал кратки и волни програми от Световни първенства по фигурно пързаляне на девойки през 2006 г. и 2016 г. Отражена е корелационната зависимост между крайния резултат и съдийската оценка и зависимостите при отделните елементи. Извършен е вариационен анализ на антропометричните показатели на фигуристите при двете измервания. Изведени и са анализирани биомеханични показатели на ЕГ и КГ при началните и крайните измервания. Равновесната устойчивост е изследвана и анализирана чрез подходящи тестове. Създаден е факторен модел свързан с различните двигателни тестове.

На основата на задълбоченото литературно проучване и правилно изградена методика на изследване дисертантката е извела 10 извода, които отразяват същността на разработката. Препоръките са насочени към

практическото въвеждане в подготовката на фигуристите на определени новости.

Всички анализи са направени с дълбочина и разбиране на проблемите на фигурното пързаляне. На лице е познаването и на практическата и научната страна на подготовката на дисертантката.

Приноси: - Разработена е апаратурна комплектация за научни изследвания и подобряване на резултатите във фигурното пързаляне.

- Предложени са специфични упражнения за развиване на отскокливостта, завъртанията, пируетите.
- Създадена е методика за подобряване на подготовката.

Представен е списък с три публикации, в които дисертантката в едно е самостоятелен автор, в другите две е съавтор.

Авторефератът напълно отговаря на съдържанието на дисертационния труд.

От представеният набор от документи се установява наличност на правилни процедурни последователности.

Заклучение: считам, че дисертационният труд на Татяна Йорданова притежава качествата на научна разработка с практическа значимост и отговаря на изискванията на ЗРАС в Република България и на Правилника на НСА „В. Левски“ за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности. На това основание давам своя положителен вот за присъждане на ОНС „Доктор“ в докторска програма „Теория и методология на спортните науки“, професионално направление 7. 6. „Спорт“ на Татяна Йорданова.

Изготвил становището:

/ проф. А. Божичков /

OPINION

Concerning the dissertation thesis “Development of specific motor abilities in young 11–13 years old figure skaters” for awarding the educational and scientific degree “PhD” in the professional field 7.6. Sports, Doctoral Program “Theory and Methodology of Sports Science” by Tatiana Dimcheva Yordanova – PhD student at the Department of “Technical and ice sports”.

Scientific supervisor: Prof. Daniela Dasheva, DSc

The dissertation thesis is structured in 4 chapters, used literature /164 sources in Cyrillic and Latin alphabet/ and appendixes. The dissertation work contains of a total of 165 pages. It is illustrated with 50 tables, 43 figures.

The theme developed is up-to-date with a practical focus and the results are related to the improvement of the sports-technical skill and performance at a competition in sport such as figure skating, where the motor actions are performed in an unusual way, on a different environment than the natural one. Under these conditions, it is also required to perform difficult technical elements with stable skating and equilibrium resistance under musical accompaniment and the judges’ scrutiny.

In order to achieve effective performance in competitions of any rank, the learning process must be aimed at mastering complex elements from an early age.

That is why the chosen theme is in line with the requirements of modern figure skating. The PhD student carries out her studies with figure skaters within the age of 11 to 13 years.

In the first chapter, based on the publications of a number of specialists, the author examines the main trends in the development of competitive programs, analyzes the rotation of the different jumps, the interaction between the blade and the ice, analyzes the characteristics of specific motor skills, analyzes the equilibrium

sustainability, etc. As a result of the study and the objectives set, the PhD student builds a working hypothesis.

Chapter Two

Clearly defined objective.

Six tasks have been identified to help achieve the goal.

51 figure skaters aged from 11 to 13 years were included in the study.

In order to solve the set tasks, basic research methods and apparatuses are used. For a period of three months, a sports and pedagogical experiment was carried out with 38 contestants – KG – 19 and EG – 19. The obtained results are processed by the descriptive statistics, correlation, factor and comparative analysis. The organization of the study goes through three stages.

Chapter Three

The analysis of the sum of the technical elements by groups such as jumps, spins and the jump combinations and sequences, are made based on the descriptive statistics covered short and free programs of the World Junior Figure Skating Championships in 2006 and 2016. The correlation dependence between the final results and the judging score, and the dependencies on the individual elements has been reflected upon. A descriptive statistic of the anthropometric indicators of the figure skaters was carried out in both measurements. Biomechanical indicators of experimental and control group at initial and final measurements were derived and analyzed. Equilibrium resistance is examined and analyzed by appropriate tests. A factor model has been developed for the various motor tests.

Based on an in-depth literature study and a well-established research methodology, the PhD student has drawn 10 conclusions that reflect the essence of the work. The recommendations are directed towards the practical introduction of certain novelties in the preparation of the figure skaters.

All analyzes were made with depth and understanding of the problems of figure skating. The knowledge of both the practical and the scientific side of the author's preparation is presented.

Contributions:

- An apparatus kit for research and improvement of the results in figure skating has been developed.
- Specific exercises are proposed for the development in jumps, rotations, spins.
- A methodology for improving the preparation has created.

There is a list of three publications in which the PhD student is an independent author in one of them, and in the other two is a co-author.

The summary fully corresponds to the content of the dissertation.

A set of correct procedural sequences is available from the presented set of documents.

Conclusion: I consider that the thesis of Tatiana Yordanova possesses the qualities of a scientific research of practical importance and meets the requirements of LDAC in the Republic of Bulgaria and by the Rules of NSA "V. Levski" for acquiring academic degrees and occupying academic positions. On this basis I give my positive vote for awarding the ESD "Doctor" in the Doctoral Program "Theory and Methodology of Sports Sciences", Professional Field 7.6. "Sports" by Tatiana Yordanova.

Opinion prepared:

/ Prof. A. Bojichkov /